

**B9-0287/2020 }
B9-0288/2020 }
B9-0289/2020 }
B9-0293/2020 }
B9-0296/2020 }
B9-0298/2020 } RC1**

16.9.2020

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat päätöslauselmaesitykset:

B9-0287/2020 (GUE/NGL)

B9-0288/2020 (Verts/ALE)

B9-0289/2020 (ECR)

B9-0293/2020 (S&D)

B9-0296/2020 (PPE)

B9-0298/2020 (Renew)

tri Denis Mukwega tapauksesta Kongon demokraattisessa tasavallassa
(2020/2783(RSP))

Michael Gahler, Loránt Vincze, Željana Zovko, David McAllister, Sandra Kalniete, Isabel Wiseler-Lima, Krzysztof Hetman, Eva Maydell, Jiří Pospíšil, Luděk Niedermayer, Janina Ochojska, David Lega, Stelios Kypourouopoulos, Benoît Lutgen, Stanislav Polčák, Antonio López-Istúriz White, Peter Pollák, Michal Wiezik, Vladimír Bilčík, Inese Vaidere,

RC\1213495FI.docx

PE655.478v01-00 }
PE655.479v01-00 }
PE655.480v01-00 }
PE655.484v01-00 }
PE655.487v01-00 }
PE655.489v01-00 } RC1

Michaela Šojdrová, Magdalena Adamowicz, Ivan Štefanec, Romana Tomc, Maria Walsh, Loucas Furlas, Lefteris Christoforou, Tomáš Zdechovský

PPE-ryhmän puolesta

Kati Piri, Maria Arena

S&D-ryhmän puolesta

Frédérique Ries, Clotilde Armand, Petras Auštrevičius, Stéphane Bijoux, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu

Renew-ryhmän puolesta

Salima Yenbou

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Assita Kanko

ECR-ryhmän puolesta

Marisa Matias

GUE/NGL-ryhmän puolesta

Fabio Massimo Castaldo

Euroopan parlamentin päätöslauselma tri Denis Mukwegen tapauksesta Kongon demokraattisessa tasavallassa (2020/2783(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kongon demokraattisesta tasavallasta ja erityisesti 18. tammikuuta 2018 antamansa päätöslauselman¹,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / korkean edustajan EU:n puolesta 20. toukokuuta 2020 antaman julkilausuman Iturin turvallisuustilanteesta,
- ottaa huomioon 9. joulukuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät Kongon demokraattisesta tasavallasta,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat, erityisesti 25. kesäkuuta 2020 annetun päätöslauselman 2528 Kongon demokraattisen tasavallan tilanteesta ja 29. maaliskuuta 2019 annetun päätöslauselman 2463 Kongon demokraattisessa tasavallassa toteutettavan YK:n vakauttamisoperaation (MONUSCO) toimeksiannon jatkamisesta,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2528 vahvistetut toimenpiteet, joilla uusittiin heinäkuuhun 2021 saakka joukko pakotteita, kuten asevientikielto, joka kohdistuu kaikkiin aseellisiin ryhmittymiin Kongon demokraattisen tasavallan alueella, yksityisiin henkilöihin kohdistuva matkustuskielto ja pakotekomitean nimeämien henkilöiden ja yhteisöjen varojen jäädyttäminen,
- ottaa huomioon elokuussa 2010 julkaistun YK:n raportin kartoituksesta, jossa dokumentoidaan Kongon demokraattisen tasavallan alueella maaliskuun 1993 ja kesäkuun 2003 välisenä aikana tapahtuneet vakavimmat ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset,
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin Saharov-mielipiteenvapauspalkinnon myöntämisen Denis Mukwegelle vuonna 2014,
- ottaa huomioon Nobelin rauhanpalkinnon myöntämisen Denis Mukwegelle vuonna 2018,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 28. elokuuta 2020 antaman julkilausuman,
- ottaa huomioon korkean edustajan / varapuheenjohtajan Josep Borrellin ja seksuaalista väkivaltaa konflikteissa käsittelevän YK:n erityisedustajan Pramila Pattenin 18. kesäkuuta 2020 antaman yhteisen julkilausuman kansainvälisestä päivästä

¹ EUVL C 458, 19.12.2018, s. 52.

seksuaalisen väkivallan lopettamiseksi konflikteissa,

- ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat,
 - ottaa huomioon unionin tuojiin, jotka tuovat konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevia tinaa, tantaalia ja volframia, niiden malmeja sekä kultaa, sovellettavien toimitusketjun due diligence -velvoitteiden vahvistamisesta 17. toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/821²,
 - ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen (Cotonoun sopimus),
 - ottaa huomioon 27. kesäkuuta 1981 annetun ihmisoikeuksia ja kansojen oikeuksia koskevan Afrikan peruskirjan, joka tuli voimaan 21. lokakuuta 1986,
 - ottaa huomioon 31. lokakuuta 2000 yksimielisesti hyväksytyn YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 naisista, rauhasta ja turvallisuudesta,
 - ottaa huomioon 18. helmikuuta 2006 annetun Kongon demokraattisen tasavallan perustuslain,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Kongon demokraattinen tasavalta kärsii edelleen väkivallasta, hyökkäyksistä, surmista ja laajamittaisista ihmisoikeusloukkauksista, joihin kotimaiset ja ulkomaiset aseelliset ryhmät ovat syyllistyneet etenkin maan itäosassa; ottaa huomioon, että hyökkäykset ovat runsastuneet viime viikkoina etenkin Iturin ja Pohjois-Kivun välisellä rajalla;
- B. ottaa huomioon, että tunnettu kongolainen gynekologi Denis Mukwege on omistanut suurimman osan elämästään sille, että seksuaalisen väkivallan käyttö aseena sodissa ja aseellisissa selkkauksissa saataisiin loppumaan; ottaa huomioon, että Mukwege perusti vuonna 1999 Bukavuun Panzi-sairaalan, jossa hoidetaan seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreja Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa; ottaa huomioon, että Panzi-sairaalassa on sen perustamispäivästä elokuuhun 2018 asti hoidettu lähes 55 000:ta väkivallasta selvinnyttä;
- C. ottaa huomioon, että Mukwege on jo pitkään toiminut ihmisoikeuksien äänekkäänä puolustajana sekä puhunut suoranaisesti vastuuvollisuuden tarpeesta ja YK:n ihmisoikeusraportissa, jossa kartoitettiin alueella vuosina 1993–2003 tapahtuneita ihmisoikeusloukkauksia, esitettyjen suositusten täytäntöönpanosta; ottaa huomioon, että

² EUVL L 130, 19.5.2017, s. 1.

Mukwege selvisi lokakuussa 2012 täpärästi murhayrityksestä, jossa siviilivaatteisiin pukeutuneet asemiehet hyökkäsivät hänen kotiinsa Bukavussa ja jonka aikana hänen henkivartijansa menetti henkensä;

- D. ottaa huomioon, että Mukwege on joutunut vakavan ja jatkuvan uhkailun kohteeksi ja hän, hänen perheensä ja Panzi-sairaalan hoitohenkilöstö ovat saaneet tappouhkauksia; ottaa huomioon, että uhkausten määrä on kasvanut viime kuukausina sen jälkeen, kun Mukwege vaati heinäkuussa 2020 toistuvasti lopettamaan seksuaalirikosten ja joukkomurhien tekijöiden rankaisemattomuuden Kipupussa, Sangessa ja Iturin maakunnassa;
- E. ottaa huomioon, että Mukwegelle myönnettiin vuonna 2018 Nobelin rauhanpalkinto ja vuonna 2014 Euroopan parlamentin Saharov-mielipiteenvapauspalkinto siitä, että hän on omistanut elämänsä seksuaalisen väkivallan uhreista huolehtimiselle Kongon demokraattisessa tasavallassa; toteaa, että Saharov-palkinnon saajana Mukwege on oikeutettu Euroopan parlamentin täyteen tukeen; ottaa huomioon, että Mukwegestä on saavutustensa ja kansainvälisten tunnustustensa ansiosta tullut merkittävä julkisuuden henkilö ja kansainvälinen symboli, jota on erityisesti suojeltava uhilta;
- F. ottaa huomioon, että Kongon demokraattisen tasavallan presidentti Félix Tshisekedi tuomitsi tappouhkaukset elokuussa 2020 ja lupasi ryhtyä toimiin Mukwegen turvallisuuden takaamiseksi;
- G. ottaa huomioon, että YK on turvannut Mukwegea ja Panzi-sairaala MONUSCON välityksellä; ottaa huomioon, että turvaamisesta luovuttiin toukokuussa 2020 mutta se aloitettiin uudelleen 9. syyskuuta 2020 Mukwegen turvallisuutta koskeneiden kansainvälisten protestien, muun muassa Euroopan parlamentin kehotusten, seurauksena; toteaa, että on edelleen epäselvää, miten Mukwegen turvaaminen hoidetaan pitkällä aikavälillä, ja katsoo, että se on varmistettava;
- H. ottaa huomioon, että mielenosoittajat ovat lähteneet Kongon demokraattisen tasavallan pääkaupungin Kinshasan kaduille ilmaistakseen tukensa Denis Mukwegelle ja vaatineet hänen turvaamistaan;
- I. ottaa huomioon, että asemiehet teloittivat 12. maaliskuuta 2017 kaksi YK:n tutkijaa – ruotsalaisen Zaida Catalánin ja amerikkalaisen Michael Sharpin – heidän dokumentoidessaan ihmisoikeusloukkauksia Keski-Kasain alueella Kongon demokraattisessa tasavallassa;
- J. ottaa huomioon, että 22. heinäkuuta 2020 Kalehessa (Etelä-Kivussa) pidettiin mielivaltaisesti useita ihmisoikeuksien puolustajia ja kansalaisliikkeen Lutte pour le Changement (LUCHA) jäseniä, koska he toivat julkisuuteen turvallisuuden parantamiseksi asennetun tie- ja katuvalaistuksen varastamisen; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustaja ja LUCHAn jäsen Lucien Byamungu Munganga pidettiin mielivaltaisesti Kalehessa, kun hän protestoi rauhanomaisesti heidän vapauttamisensa puolesta, ja hän on tällä hetkellä vangittuna Kalehen keskusvankilassa; ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien puolustajasta Josué Arunasta – Bukavassa toimivasta Société

Civile Environnementale et Agro-Rurale du Congo -järjestön maakuntajohtajasta – on esitetty huolta;

- K. ottaa huomioon, että Kongon demokraattinen tasavalta allekirjoitti Maputon pöytäkirjan maaliskuussa 2018;
- L. ottaa huomioon, että 20 Kongon demokraattisen tasavallan sotilasta ja poliisia sai 3. syyskuuta 2020 5–20 vuoden vankeustuomion raiskauksesta Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa;
- M. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti kehotti 12. elokuuta 2020, varapuheenjohtaja / korkea edustaja 20. elokuuta 2020 ja YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto 28. elokuuta 2020 ja useat muut kansalliset ja kansainväliset instituutiot ja järjestöt kehottivat eri aikoina julkisesti Kongon demokraattisen tasavallan viranomaisia käynnistämään Mukwegeen kohdistettuja jatkuvia uhkauksia koskevan rikostutkiminnan ja lähettämään YK:n rauhanturvaajat uudelleen turvaamaan häntä;
- N. ottaa huomioon, että Yhdistyneet kansakunnat ilmoitti olevansa sitoutunut jatkamaan Kongon demokraattisen tasavallan turvahenkilöiden kouluttamista vakaan ja pitkäaikaisen turvaamisratkaisun mahdollistamiseksi;
1. on erittäin huolissaan Mukwegen kokemasta vakavasta vaarasta; tuomitsee hänen henkeensä sekä hänen perheeseensä ja henkilöstöönsä kohdistuvat uhkaukset; ilmaisee täyden solidaarisuutensa ja tukensa Mukwegelle;
 2. arvostaa Mukwegen rohkeutta ja hänen elinikäistä sitoumustaan torjua seksuaalisen väkivallan käyttöä aseena sodissa ja aseellisissa selkkauksissa; korostaa, kuinka tärkeää on, että Mukwege on useiden vuosikymmenten ajan tuominnut julkisesti Kongon demokraattisessa tasavallassa tapahtuneet ihmisoikeusrikkomukset- ja -loukkaukset;
 3. panee tyytyväisenä merkille YK:n päätökseen palauttaa MONUSCON Mukwegelle tarjoaman henkilösuojauksen; painottaa, että hänen turvaamisensa on ensiarvoisen tärkeää ja kiireellistä; kehottaa YK:ta huolehtimaan jatkuvasti ja keskeytyksettä hänen suojaamisestaan, erityisesti kun otetaan huomioon hänen kohdistuneet vakavat uhkaukset;
 4. kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan hallitusta suorittamaan presidentti Félix Tshisekedin lupauksen mukaisesti viipymättä kattavan tutkiminnan sosiaalisessa mediassa, puheluissa ja suorissa viesteissä esitetyistä uhkauksista, joita on kohdistettu paitsi Mukwegeen myös hänen perheeseensä ja Panzi-sairaalan henkilöstöön;
 5. korostaa, että Saharov-mielipiteenvapauspalkinto ei ole pelkästään palkinto, vaan se on myös Euroopan parlamentin jäsenten sitoumus edistää ihmisoikeuksia yhdessä Saharov-palkinnon saajien kanssa ja tehdä kaikkensa sen varmistamiseksi, että palkinnonsaaja voi edelleen vapaasti ja turvallisesti puolustaa ihmisoikeuksia ja perusvapauksia;

6. panee tyytyväisenä merkille Mukwegan selväsanaisen sitoutumisen YK:n vuoden 2010 kartoitusraportissa tehtyyn työhön; pitää tuomittavana, että kansainvälinen yhteisö ei ole edistynyt sen suositusten täytäntöönpanossa; kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan viranomaisia tehostamaan toimiaan uusien ihmisoikeusloukkausten ehkäisemiseksi Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa ja ryhtymään toimiin sellaisten mekanismien luomiseksi, joilla varmistetaan tulevien konfliktien uhrien oikeus saada oikeutta ja korvauksia;
7. kannattaa siksi ehdotuksia erityisten sekajaostojen perustamisesta Kongon demokraattisen tasavallan tuomioistuimiin, jotta maan oikeuslaitos ja kansainvälinen yhteisö voivat tehdä yhteistyötä ja nostaa syytteitä ihmisoikeusloukkauksista;
8. kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan hallitusta tarkastelemaan uudelleen sen aiemman totuus- ja sovintokomission työtä; antaa täyden tukensa presidentti Tshisekedin maan hallitukselle esittämälle pyynnölle perustaa siirtymäkauden oikeusmekanismi käsittelemään kaikkein vakavimpia rikoksia ja toivoo erittäin vahvasti, että ministerineuvosto hyväksyy nopeasti kaksi asetuseronnosta, jotka ovat olleet käsiteltävänä useiden kuukausien ajan;
9. kehottaa YK:n turvallisuusneuvoston jäsenvaltioita vaatimaan, että perustetaan kansainvälinen rikostuomioistuin, joka ottaisi käsiteltäväkseen ennen vuotta 2002 tapahtuneet dokumentoidut ihmisoikeusloukkaukset;
10. tuomitsee jyrkästi Lucien Byamungu Mungangan ja muiden LUCHAn jäsenten mielivaltaiset pidätykset ja vaatii vapauttamaan heidät ehdoitta ja välittömästi; korostaa, että on tärkeää suojella ihmisoikeuksien puolustajia, kuten Josué Arunaa;
11. pitää myönteisenä edistysaskeleena sitä, että Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa raiskauksiin syyllistyneet sotilaat tuomittiin 3. syyskuuta 2020; pitää välttämättömänä tehostaa puolisolitaallisten joukkojen ja asevoimien rankaisemattomuuden torjuntaa maassa, jotta voidaan varmistaa rauha ja turvallisuus asianomaisille väestöryhmille;
12. kiittää kaikkia Kongon demokraattisessa tasavallassa toimivia ihmisoikeuksien puolustajia, jotka jatkavat edelleen työtään kohtaamistaan haasteista huolimatta, ja panee tyytyväisenä merkille, että useat kansalliset ja kansainväliset järjestöt ovat avoimesti tuominneet tapahtumat;
13. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa, EU:n edustustoa Kongon demokraattisessa tasavallassa ja EU:n maassa toimivia operatioita lisäämään näkyvää tukeaan maassa toimiville vaarassa oleville ihmisoikeuksien puolustajille hyödyntäen kaikkia käytettävissä olevia välineitä (poliittisia, diplomaattisia ja taloudellisia) suojatoimenpiteenä, jonka avulla annetaan tunnustusta heidän ihmisoikeustyölleen ja tunnustetaan heidän tärkeä roolinsa ihmisoikeuksien puolustajina taisteltaessa alueen vakauden ja rauhan puolesta;
14. kehottaa EU:ta pitämään voimassa väkivaltaan ja ihmisoikeusloukkauksiin Kongon

demokraattisessa tasavallassa syyllistyneisiin henkilöihin kohdistuvat pakotteet ja kehottaa ulottamaan nämä pakotteet koskemaan myös YK:n kartoitusraportissa mainittuja tekijöitä;

15. tuomitsee naisiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan käytön konflikteissa ja kehottaa kansainvälistä yhteisöä nopeuttamaan toimiaan seksuaalisen ja sukupuoleen perustuvan väkivallan kitkemiseksi aseellisissa konflikteissa ja sodissa, uhrien suojelemiseksi, rikoksenteekijöiden rankaisemattomuuden lopettamiseksi ja sen takaamiseksi, että selviytyvät saavat oikeutta ja korvauksia ja heidän käytössään on oikeussuojakeinoja;
16. on tyytyväinen naisten oikeuksissa Maputon pöytäkirjan ratifioinnin ansiosta aikaansaatuun edistykseen; korostaa pöytäkirjan täytäntöönpanon merkitystä;
17. muistuttaa, että väkivaltaisuuksiin Kongon demokraattisen tasavallan itäosassa syyllistyneet aseistetut kotimaiset ja ulkomaiset kapinallisryhmät, jotka rahoittavat toimintaansa mineraaleilla käytävällä kaupalla ja kilpailevat mahdollisuudesta käydä mineraalikauppaa; korostaa, että kaikki yritykset, yksittäiset henkilöt, valtiot tai valtiolliset toimijat, jotka osallistuvat tällaisten rikosten tekemiseen, on saatettava oikeuden eteen; pitää myönteisenä konfliktialueiden mineraaleja koskevan asetuksen suunniteltua voimaantuloa EU:ssa tammikuussa 2021, joka on ensimmäinen monista toimista, joita kansainvälinen yhteisö tarvitsee tämän syvään juurtuneen ongelman ratkaisemiseksi; korostaa, että tarvitaan kiireellisesti lisätoimia, jotka koskevat konfliktialueilla toimivien yritysten pakollisia due diligence -velvoitteita ja vastuullista yritystoimintaa;
18. kehottaa painokkaasti tekemään rajat ylittävää yhteistyötä Afrikan suurten järvien alueella ja naapurimaita laatimaan alueellisen strategian, jolla puututaan väkivaltaan ja ihmisoikeusloukkauksiin Kongon demokraattisessa tasavallassa;
19. pitää valitettavana, että Goman minihuippukokous on siirretty epämääräiseen tulevaisuuteen; toteaa, että kokous oli alun perin suunniteltu pidettäväksi 13. syyskuuta 2020 Kongon demokraattisen tasavallan kutsusta, jotta Afrikan Suurten järvien alueen viisi valtionpäämiestä voisivat kokoontua keskustelemaan keinoista rauhan tuomiseksi alueelle; toivoo vahvasti, että huippukokous voidaan järjestää uudelleen mahdollisimman pian ja että se voi johtaa naapurimaiden välisten jännitteiden lieventymiseen;
20. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle ja komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, ihmisoikeuksista vastaavalle EU:n erityisedustajalle, AKT-EU-ministerineuvostolle ja yhteiselle parlamentaarille edustajakokoukselle, Norjan Nobel-komitealle, Kongon demokraattisen tasavallan presidentille, pääministerille ja parlamentille sekä Afrikan unionille ja sen toimielimille.